

4 TŘETÍ DEN

4.1 ODMÍTNOUT?

Doba trvání: 60 minut

Záměr: zamyšlení, kdy je vhodné něco odmítnout

Situace první:	<i>Pavla přes den běhala po venku. Teď je večer a táta ji říká, že se má vykoupat, ale ona nechce.</i>
Situace druhá:	<i>Učitelka zadala za domácí úkol opsat dva řádky do sešitu. Jakubovi se do toho nechce.</i>
Situace třetí:	<i>Alex byl v lese a dostal klíště. Má ho na zadku. Mamka mu ho chce vyndat, ale Alex se stydí.</i>

Dvojcím zadáme první situaci, aby si ji samy pro sebe rozehrály. Necháme dvě minutky na přípravu i zahrání. Až všichni dohrají, vyzveme dobrovolníky, aby ukázali svá řešení. Následovně zpracujeme druhou i třetí situaci.

Je možné, že nějaké ukázané řešení bude, jak říct „ne“. Necháme všechna řešení projít. Děti by samy měly přijít na to, že někdy není dobré říkat „ne“.

Pokud by to nikoho ani po poslední hrané situaci nenapadlo, vyrukujeme s otázkami: „Je vždy dobré říct „ne“? Co kdybychom se nikdy nekoupali?“

Snažíme se dojít k diskusi.

4.2 CHAT

Doba trvání: 30 minut, k tomu asi hodinová učitelova domácí příprava

Záměr: prožití chatu s neznámým člověkem, který má stejný zájem, ale chce ze mě vylákat nahé snímky

4.2.1 DOMÁCÍ PŘÍPRAVA UČITELE

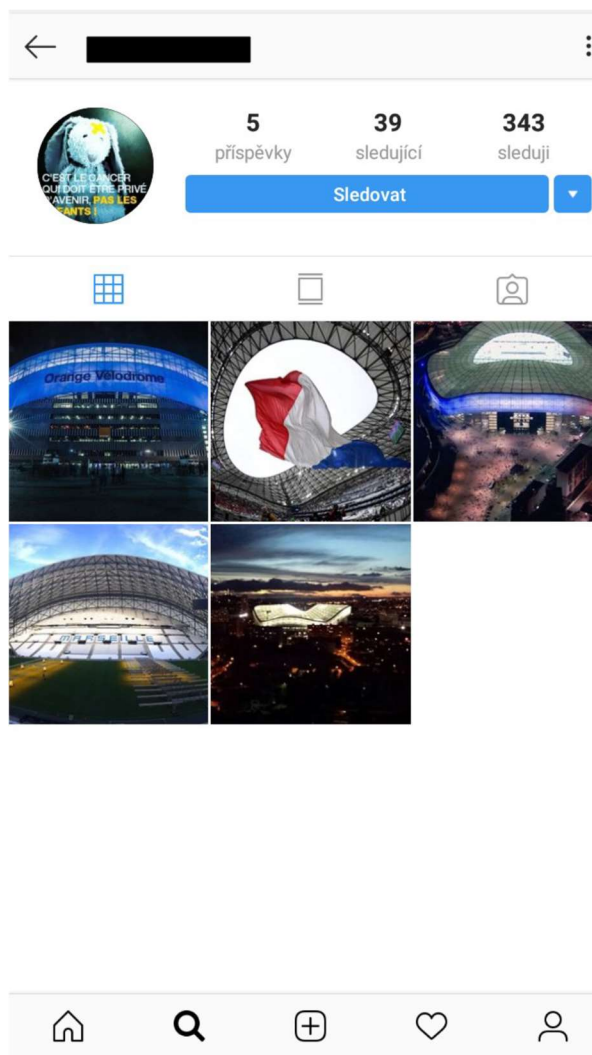
Chat vyžaduje dospělého spolupracovníka, kterému důvěřujeme. Bude v roli útočníka, který si přidá dítě na Instagramu⁶. Oběma se líbí Minecraft, ale útočnickovým cílem je z dítěte získat nahé fotografie. Spolupracovník potřebuje smyšlený účet na Instagramu.

Dále potřebujeme vytvořený profil na YouTube i na Instagramu, a to pod smyšleným dětským jménem. Je vhodné, aby obsahovalo i současný rok mínus 8 (třeba 2019 mínus 8, tedy 2011), čímž

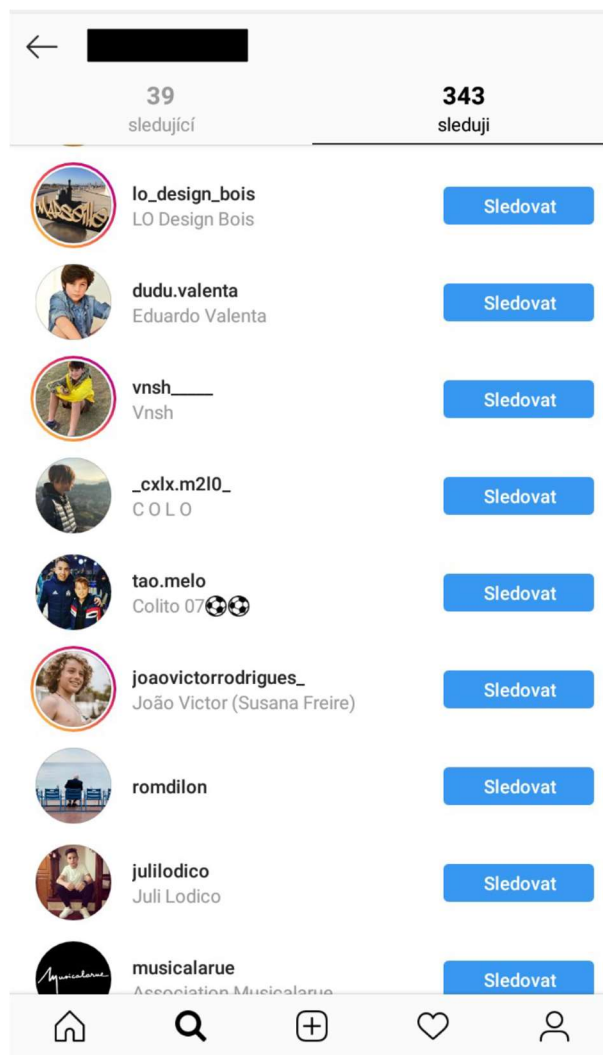
---

⁶ Zprávy na Instagramu volíme kvůli široké znalosti této sociální sítě mezi současnými (2019) dětmi a jednoduchosti na založení. Je třeba počítat s tím, že všechny zprávy jsou odesílané i na servery Facebooku, kterému Instagram patří. Pokud chceme mít jistotu, že zprávy z naší smyšlené situace zůstanou pouze u nás, je třeba zvolit nějaké šifrované řešení přes LANku. Možnost je obtížnější na nastavení a vyžaduje důkladnější přípravu než Instagram.

se umocňuje domněnka dětského profilu. Na konci pak můžeme zmínit, že tak útočnickovi usnadňujeme práci se zjišťováním, kolik nám je asi let.

Obrázek 1: Jeden z mnoha skutečných profilů na Instagramu, kde uživatel má několik málo fotek předmětů nebo přírod, žádné osobní údaje a mnohem méně sledujících než sledovaných.

Obrázek 2: Přehled sledovaných z profilu na předchozím snímku. Uživatel zde sleduje převážně profily s chlapeckými snímky.

Aby všichni viděli, co se ve zprávách píše, je vhodné mít projektor s počítačem, kde je třeba ve Windows nainstalovaný program Instagram z Windows Store. Možným řešením je i Instagram na iPadu, který je pomocí Apple TV připojený k projektoru.

4.2.2 PRŮBĚH ČINNOSTI

Dětem ukážeme svůj smyšlený profil na YouTube i Instagramu. Řekneme, že jsme si vymysleli sedmiletého Barnabáše.

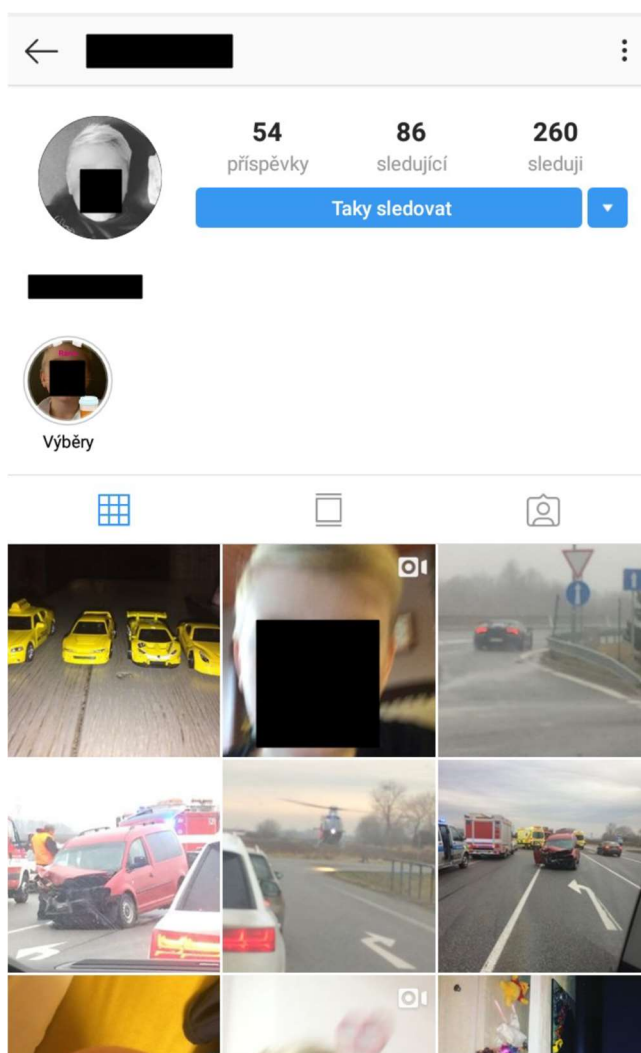
Přihlásíme se jako Barnabáš na YouTube a pustíme na projektor libovolné video s Minecraftem pod pět minut. Jako příklad uvádíme <https://youtu.be/spT6WuIZwss>, které srovnává minecraftí předměty se skutečným světem (ovce, zeď apod.).

Jakmile ho zhlédneme, přidáme komentář. Během chvíle nám útočník pošle zprávu přes Direct na Instagramu. Začneme si s ním psát. Vyučující společně s dětmi vystupuje v roli sedmiletého Barnabáše.

Útočník se představí jako nadšený hráč Minecraftu, kterému je 12 let. Píše si s Barnabášem o jeho zájmech, zpočátku nenápadně, pak už nápadně se ho vyptává na osobní údaje (věk, pohlaví, kraj, jméno, barvu vlasů).

Útočník dále Barnabášovi nabídne připojení na VIP server Minecraftu (například: <http://www.nuclearstorm.cz/index.php/vip/>). Nabídne, že mu zařídí členství zdarma, když mu zašle svou fotku bez trička a před zrcadlem.

Pokud se dostaneme až sem, chat ukončíme. Mnohé děti budou vědět, že šlo o modelovou situaci. Vysvětlíme, že šlo o našeho spolupracovníka. Chat si znovu projdeme a okomentujeme.

Obrázek 3: Skutečný dětský profil na Instagramu. Asi osmiletý chlapec zde kromě aut sdílí především fotky a videa sebe samého. I zde převažuje počet sledovaných a chlapec ve videích vyjadřuje svou touhu, aby byl sledovaný s co nejvíce lidmi.

4.3 NA KOHO SE OBRÁTIT?

Doba trvání: 20 minut

Záměr: seznámení s Linkou bezpečí, soupis osob, na které se obrátit s problémem

Otázka na děti: *Na koho se obrátit, když máme problém a potřebujeme s ním pomoci?* Odpovědi si sepíšeme na papír. Psát může učitel, ale i nějaký žák, který má tuhle dovednost zvládnutou už z dřívějšíka.

Očekáváme odpovědi jako rodiče, učitel, kamaráda. Nejspíš někdo zmíní Linku bezpečí, a proto se zeptáme, zda ji někdo zná, případně co si pod ní děti představují.

Pustíme si video [Virtuální prohlídka Linky bezpečí](#). Trvá cca pět minut a je určené žákům prvního stupně. Ukáže jim, co se děje, když se na linku někdo dovolá.

Telefonní číslo **116 111** přidáme na papír, kam sepisujeme, na koho se obrátit. Plakátek si můžeme vyvěsit ve třídě.

4.4 ZÁVĚREČNÝ KRUH

Doba trvání: 10 minut

Záměr: připomenout si, co jsme během projektu dělali

Posadíme se do kruhu. Učitel položí otázku: „*Co jsme se naučili?*“. Následně jedeme po kruhu, aby každý měl možnost odpovědět.

Je dobré, pokud už ve třídě všichni umějí pracovat s komunitním kruhem. Jestliže se s ním ještě děti nesetkaly, stačí dodat, že odpovídá jen ten, kdo chce.